

בית התמחוי "לשובע"

לעופר עור, מגנל בית התמחוי "לשובע" שברום תל אביב, יש מין משחק פרטי שהוא משחק עם עצמו מדי יום כבר מתחילת השנה. הוא תופס פינה בבית התמחוי שלו, מתבונן לשעה קלה באורחים שמגיעים למסעדה, ומטיין אותם בני לבין עצמו על מני סקאלה חברתית דמיונית שרק הוא יודע את פסדה. הוא בוחן בקפדנות עילאית את שפת הנוף שלהם, כשהם מתיישבים לשולחנות האוכל. צופה כיצד הם בוחרים את מקום הישיבה, עוקב אחרי תנועות הידיים שלהם, רואה את מיומנות השימוש בסכין ומולג, את אופן ההיס

חזירלו של המדינה, ההוצאות של יהודים טובים לתרום לעוץ, והצניעות של אחרים לנצל זאת. מכאן מתחיל הדיבור הגרול שבין ביבי נתניהו לעופר פריץ, בתריהמחוי, שהפכו השנה לאופנה לוחשת, דיו לראי שאילץ אותו להבין אך אנתו נראים, רק אחרי שתפננו את הדיבור החברתי הזה יכלנו לתתחיל את זה ויכוח על מה שצריך לעשות כדי להודאות אחרת. האם הדרך הנכונה היא דרכו של האוצר, או שמא מה שכבין לעשות היא מה שחושבת ההסתדרות.

מחכים ל-28 בחודש

"תקרא לי יצחק בלי שם המשפחה", כך מבקש ממני אחד הלקוחות של "לש" בע" בתחילת שידורנו. "אני לא רוצה שאח שלי יקרא בעיתון ויודע שאני אוכל בבית התמחוי", הוא מסביר בהתנגלות.

יצחק הוא מ'החששים'. הוא מגיע בקביעות לבית התמחוי, כמעט מדי יום כשהו ימים. לפעמים הוא אוכל במקום, ולפעמים מבקש שישומו לו אוכל בקופסאות שהוא מביא במיוחד מהבית. "הייתי נהג מאשה ופטרתי לפני 3 שנים. במשך הרבה מאוד זמן היי פשתי עבודה, אבל לא היו הוצאות. לכל מקום שהייתי מתקשר, היו שואלים אותי כן כמה אתה? כשענית 54, אני רואה לא תודה. אפילו לא הטינו אותי לראיון עבודה". שנה שלמה הוא ניסה שוב ושוב, עד שבחן שזה לא ילך, שכלב מסוים עשה רישיון על קמנר. אם לא משאות, אמר לעצמו, יעשה שליחויות בתוך העיר, אבל שוב חזרה על עצמה אותה שאלה, ואתה טריית טלפון. "הם לא רוצים להעסיק אדם בגיל שלי. אין לי מושג למה, אבל זה המצב". יצחק חי עם אשתו ברירה של חברת עמינור, ומתפרנס מקצבאות הביטוח הלאומי. 28 בחודש הוא היום שלו הוא מדי כל בכל חודש. זה היום שבו נכנסת והצבאות. זה היום שבו

**יצחק מ'לשובע" לא
הזדקק לשירותיו של
בית התמחוי עד לפני זמן
לא רב. בהתחלה היסס.
"אתה יודע", הוא לוחש,
"פחדתי מהנרקומנים,
מכאלה שפתאום נופלים
על הצלחת שלך ונדרמים"**

בה של הוד הפעילה, אפילו את הדרך שבה הם דוחקים את הכיסא למקומו, בדי כם החזנה אחרי שסיימו לאכול. כל אלה מבוחרים לו במחירי מי חרש ומי מתחיל. מי נרקומן חסר תקנה ומי הורידו לעוץ לא מומן, מי יישאר כאן הרבה זמן, ומי ייחלץ במהירות מהמשכב האישי שלו. שעה קלה עם עופר עור בבית התמחוי היא זה במסביב-סביב לוגיה של העוני, ההתבוננות הזו לא באה, חלילה, מתוך צניעות, התנש אות או סתם שעמם. להפוך היא טכסאט את יכולתו המר היטב של עור לספר את סיפורו של כל אחד מלקוחותיו ולהבין ללב מכלי שהחליף אותו אפילו מילה, מבלי שהי בכך אותו או הדר לפסיתו.

"לשובע" הוא רק אחד מתוך עשרות בתריהמחוי שפועי לים היום בארץ, ומשכשם ממור הזנה לאלפי אנשים. סיפור רם הוא הדרך המוקפת ביותר להבין לאיזה שפל הגיעה מערכת היחנה שלנו, שאיננה מסוגלת עוד לטפח על גבה אלפים רבים של עניים.

במסע העיתונאי הזה, בבית התמחוי הוא התחנה שממנה מתחיל סיפורה של השנה כולה. העוני, המצוקה, הרעב,

רוב לקוחות "לשובע" מסתערים על הכנף שלהם. פולקלור שלם התפתח סביב 28 בחודש. "אין לי הלוואה לסיגוריות ואני אחד ויד לך ב-28"; "תביא לי 100 שקל ואני אביא לך ב-28"; "אין עליי נרוש - תבוא ב-28". זה הריגון בבית התמחוי. התאריך החשקן הזה יחזור על עצמו גם בתחנה הבאה המסע. אצל ויקי קנפו אלמד שהורע למסע העיתונאי שלה נודע גם הוא בזמן חלוקת הקצבאות. 28 בחודש.

יצחק מ'לשובע" לא הזדקק לשירותיו של בית התמחוי עד לפני זמן לא רב. הוא הסתדר בבניעות עם ההכנסה הרלה שקי כל מהביטוח הלאומי, אבל אז החלו הבקיות בנג. "אין לי כוח לעמוד ולבשל, הנב שלי הודג את תי. או אני מעדיף להגיע לבאן ולאכול", הוא מסביר בגילוי לב. בהתחלה הוא פחד. היה נכנס בוויסס, בורק איפה יש שולחן עם אנשים לטעמו. "אתה יודע", הוא לוחש, "פחדתי מהנרקומנים, מכאלה שפתאום נופלים על הצלחת שלך ונדרמים עליה". אחד כך החל להרגיש נוח. לאטילאט איבר את הנושה. רק שאח שלו לא יודעו מאלה שמגיעים לבאן כבר איננו מהבייש.

"לשובע" הוא בבית התמחוי חצה ישראל, אין עשירון אחד שמד מין אותו. ראשינים הנרקומים עצמם: חוטלסים, נרקומנים, או סתם אנשים שהורדרו לעוני ונזה להם לאכול באחד ממפעלי החסד. אחרים עיבדו המקום, אסירים שנידונו לעבדות שירות וכו' לדי צות את תקופת המאסר בבית התמחוי. הם מניקים את הסירים, טוארגנים את האוכל, מוסיבים את הארגונים ועוברים את השילוח נוח. אחד כך מגדלי המקום: עופר עור ועד' גלעד חייש, שהקים את כל רשת בתריהמחוי ומתעקש להגיע מנת לעת לראות שה כל דופק, ולצדדים הרבה ישראלים טובים, שלא ידעו ולא יודעו רעב ומחסר. משרד רואיחשמן הנודל בישראל קלטנו את קסל' מן, שאנשיו מפעילים נידות מיוחדת בתורנות ועובדים מדי ערב בין אולמות שטחתי, כדי להעביר אוכל שנשאר לטקדרי בית התמחוי; חברות כמו אסם, וישת, אל על, מבקול אודות, שתרד' טוח מוזן בכמויות אדירות. העבירו יום ב'לשובע', ואיפשרו על שרשית המזון הפגשו את עצמכם.

1,300 אנשים מאכלי בית התמחוי של גלעד חייש. כ-1000 כבר

רק עד 15:00 אחריהצדדים הוא פתוח, וכל אחד, פשוט כל אחד, יכול לבוא ולאכול כמה איחיות שהוא רוצה, ולעזוב בלי שיי שאלו אותו אף שאלה או יבקשו ממנו משי זה. פעם קראו למקום "שקלובקה" ובעני רית: "בשקל". הרעיון היה לבלט מכל אחד שבוחר לאכול שקל אחד. גם כדי ליצור תחושה ערכית ולאפשר לאנשים לחיש שהם שילמו על הארוחה שלהם, וגם לסגן העדנה פרושים שבאים להפייץ ותופסים מקומות של נרקומים אמיתיים. היום זה נע' לם. "השקלובקה" תהלה ב'לשובע". אפי זה התשלום של שקל נמחה.

את המסע בין בתריהמחוי אנתו עושים על חווספה של חריש. בין מעון חוטלסים למסעדה בין מחסן מצרכים לנידית איסוף התרומות, הוא מטפר לי על הלוב הרוחב של הישראלים. "אני יכול להאכיל אפילו 10,000 אנשים עם כמויות האוכל ההתרומות שאנתו מקבלים". מפעלים וחברות תרומים. נהל' שולה שאריות מוזן איכותי וטרי. אלמי שמחות ואנשים טובים עושים. אין בעיה של כמות.

אם יש משהו שמטריד את חריש, זו דווקא ההתערות הזו. הלב היהודי החם נפתח כל כך בנדירות, עד שגורש התרומות הוא זה שיצר את אפנת בתריהמחוי של 2003. "מכאן", הוא אומר, "הרי רך היתה קציה לכתרות שריווחו על רעב של אלפי ילדים. האמת היא שאין בכלל רעב בארץ, יש הרבה מאוד אנשים שנמצאים מני צוקת הזונה כי אין להם כסף לרכוש של מוצרים מאוין, או הם נות' גים לילדים שלהם יותר מדי פסטה אורז, אבל רעב אין בארץ". עניין הרעב מטריד אותו מאוד. 17 שנים הוא מגנל רשת של בתריהמחוי ומעונות לינה לחוטלסים, ודווקא ממה שקרה בשנה החולפת הוא מוטרה. "התקשורת, הפוליטיקאים והרבה אינטרסני טים רוצים את הבחירות על העיב, אבל זה רעב לכותרות, לא רעב לאוכל". מנקדת מבטו, הוא רואה כיצד דווקא ההתנגדות הציבר רית ורח ההתנגדות של הציבור לטייק, מנוצלת כדי צניקנים. "התביאה היא שזה מוציא לנו שם של מדינה מוכת רעב, וזה גם לא נכון וגם מאוד מוטבן. אפשר לחשוב שהתחמית של ישראל בעולם בליכר טובה, שעכשיו נרשה לעצמנו לטפח גם תרומת של ביאפשרה של המוחדהימו".

4700
26.12.03

עומר עזר, מנהל בית החמחוי "לשונות"
בדרום תל אביב. חוצה ישראל
בילום. יתרון סוף